

salumōs, un tur sem skoloja Neulanda lga wadischangs dewa laizigu konzertu; bet labaki ir wehlu, fā nelad. Dseedaschana butu deesgan laba, ja butu pehz dseedataju spehleem dseefmas ismekletas, t. i., ja nebuto bijuscas pahral gruhtas kompozisijas preekschā nestas (las ir zeen. kora wadona lga ihpaschiba), kreas ir eespehjams ispvildit, fā peenahlohs, tikai jau labi ar musikas mahfsu pasifstameem dseedatajeem un dseedatajahn, kahdi us semem libds schim ir deesgan reti. Tas bija redsams pee kahdohm tautas dseefmahm, pehz kreu pahrdseedaschana pubblica parahdija sawu labpatikschanu leeliskeem applaudisamenteem; bet geuh-tas, sweschād dseefmas nemas tahdu labpatikschanu pee klausitajeem neutrada, fā ganu-dseefmas (fā tautas dseefmas zeen. Neulanda lgs reishom faulajot), wispirms tadehl̄ la winoš, fā jau ir teilt̄, wajadsetu mahfsligali dseedat un otrā fahrtā daschās (sweschū tautu) paleek preeksch Lat-weescheem. fā wohrna sweschād spalwās, las nelad tā ne-eet pee ūrds semu-laudim (lauzineekeem), fā paschū tautas dseefmas. Sirfnigi wehletumees, fā to ari ziti dseedaschanas wadoni liltu pee ūrds. — Pehz dseedaschanaas bija danzofschana (balle). Leelwahrdeefchi par konzertes laiku un balli isturejabs, fā jau wehl neapradusches ar schahdeem isrihlojumeem: daschi pahral preezigi dseedaschana applause, bet zits gluschi bailigs rahdijabs: pat ar sawu libgawinu launejabs starv zitem brihwī (swaligi) satiltees... it fā tas butu aisseegts....

P. S. Tahkajam forespontenta siaojumam ir geubti tizams, het mehs drukajam wizu ar to zeribu, fa pateesiba wehlaki isskaidrofes, par fo tad mehs fawem lastajeem siao sim. Redakcija.

Par skolahm peeminedams N. now pefishmejis, ta
kahdas Leelwahrdes skolas preefchneeks (kurā ihpaschi weh-
ribu leek us Kreewu walodas eemahzifchanu) preefch wa-
faras skolnekeem skolas telpas leegdams (zaur skolas durwju
aifflehgfchanu un aissehgelefchanu) jau pirms durwju lehg-
fchanas, skolotajam mahjā ne-efot, pehdigās aprila deenās,
kad wehl naktis bija deesgan sīpīa falna, kahdā wakārā
bija skolnekuus pawisam no skolas isdfinīs ar wifahm wiru
leetrahm, ta lā scheem nabadsireem bij par nakti sem kla-
jas debes un falnā pee fawahm leetahm jagul. — Bes tam
wehl wiri no fawa preefchneeka dabujuschi dīrdet rupjus
lamafchanas wahrduš. Ari ūhalbs skolas skolotajs efot
deesgan baudisjū lamafchanas no skolas preefchneeka. —
Kad skolas durwjs bija aifflehgtaš, tad skolotajs skoleneem
turpat pee skolas efoschā meschā mahzibas dewa, lihds ka-
mehr otrā skola telpu isluhdsā no tahs skolas waldes.
Tagadejs skolotajs (lihds ūchim ūche bijuschois skolotajs ūcho
weetu atstabja) mahja 10 skolenus fawā 2 aſe garajā un
tikpat platā (gluschi kantainā) istabina, kura wirnam no
skolas preefchneeka, ta jaunam eenahzejam par dīshweč
weetu tika eerahdita, bet iħstā skolotaja fortels, pee skolas,
ir eelikta kahds basnizas kalps! — Kahds zeenigs fung
pee mums — ta launas mehles runā — skolas preefch-
neeks, efot Altās, jaunkas faulites deenās redsedams, fawa
ihreneeka istabai wifus logus isneħmis (durwjs ar efot gri-
bejis no engem iszelt!), gribedams, lai ūchim ihrineekam
pee-efot istabā wafaras āltums, ta ta lai seemā nebunu
krahns jaturina. Ziti attal daudzina, ta scham zeen. Igam
efot nodoms zaur saltuma veelaifchanu fawa ihrineeka
istabā, ūcho pehdigo no fortela isdabut. Jauna metodel
Daschi prūfakus ar zaur durwju un logu iszelschanu luħlo
issaldet, bet tee to dora saltā, spelgas laikā — newis sep-
tembra meħnesi.

No Bihrin muischas koti reti kas rakstis. Schi no wifahm Widsemes un Kursemes muischahm zaur to isschierahs, ka zitahm ir nepahrredsamie leeli lauki, kuxi top no leela pulka algadshu apstrahdati. Bihrin muischâ tas pa-wisam otradi; minetai muischai apstrahdajamas semes nepawisam naw, isnemot daschu kalpu mahju semi, kas ari no teem pascheem top apstrahdata. Turpreti Bihrin muischai ir kotti leels auglu folu dahress, kuesch, pebz pascha ihpaschneela son Pissolkors lga istekuma, ir 80 puhra weetas leels, ar waitak nela 30,000 auglu lokeem. Turklat wehl folu skola no kahdahm 20 puhra weetahm, ar waitak nela 60,000 jauneeem lokeem, no daschadahm sortem. Par abju dahrsu fahju zelineem garumâ steepieem, fanahl 14 werstes. Gar fahju zelineem ir preelsch atpuhschanahs almeny, hovki, ar daniaceem, sunelkum.

Preefsch muischaas ihpaschneelu familiyahm ir ihpaschi kapi, kurds pirmo weetu eenehma godajomais graß Messing ar fundsi; starp ziteem perminefleem tur atrod daschus no wairak nela 200 gadeem atpalat uszeltus. Pate Bihrin muischa ir loti jausk weetä un patihkami usbuhweta. Winaas eelschypse katram mahkotas mihkotajam preefsch apfslati-fhanas eeteizama. Tur dabu bilden redset no wisu wanenam waldneekam lihds Schweißes un Kreewijas semnezzinam, tad wehl tur reds kareiwus no daschadecim laikeem un ar daschadahm brunahm. Var semneeku stahwolli runajot, jasaka, ka pa leelakai dakai fainneeli fawas mahjas par dsimitu eepirkuschi, un daschi pat ismalkafuschi, eepirk-fhanas sumaq sourmehra 180 rbi, nor dahlderi

See Vibris muischoss. fura tif. misai mala needer

tomehr sahbi 7 frogi, kuru ar pagastu salihdsinot, issaifa loti leelu prozenti.

No Pejas-Mursemes. (Misputes puses.) Ko mehs par attisibū sauzām, tas man leekahs but, là kahdā teikā tas spoku-kugis, kam lihdī muhshigai deenai jabraukā ap La-bas Beribas-ragu, jo winsch ik naiks to paschu zela gabalu peld atpalak, ko pa deenu nobrauzis. Mehs efam loti gudri, efam mahziti, schleetamees attibitii, bet mehs efam ari loti, loti mahntizigi. Gan teek zeltad skola, gan teek skola suhtits, gan wojadsetu tahdā wihsé mahntizibai suffi, bet tomehr tas wehl nawa peepildisees. Un là lai ari né! Behrns skola eedams sinams mahzahs un atsibit, ka mahntiziba, puhschloschana u. t. pr., tikai wiss neeki un bahbu walodas un ari netiz tahdahm pafokahm. Bet mahjā pahraghjis tas reds, là nu gadahs, ja faslimst waj nu kahds lops jeb warbut winsch pats, ka wezaki tuhdak suhta pee wezás Lihles jeb wezā Deewina, lai fapuhsch. Paleek ari wesels. Saleet nu weens, so tur nu lai skola lihds, kad jaunaje no peeauguscheem, pat no faweeem wezakeem reds tahdas preefschishmes; waj nedarihs wixa reis tapat pokal là to nosklatijuschees? Là lajwa bus atkal abrauluse at-pokal sawā wezajā weetā, bes là us preefschu tiluse. Waj tur nu naw wiss skolotaja puhlinsch weltigs, kad winsch grib behrnu mihlstajā praktinā dilli, jo dilli eespeest, ka mahntiziba neeki, ka behrns tuhlit zaur preefschishinem teek us zitu pus logits. Wezaki, fargajat sawus behrnus no mahntizibas, nefamaitajat wixa jaunos praktinu ar blehraahm; skolotajs nefahdā wihsé to newar, tillibu un kreetnibu wai-rot, kad juhs wixa darbu atkal nopoosteet. — Dilli, dilli ir gan eefaknojushe wifada mahntiziba, puhschloschana un geuhti, loti geuhti to israwet. Pee mumus mahntiziba teek lopta pat pee ougstaas fahrtas laudim, kas là fakot no „labaka tehrauda.“ Kad laikrakstos jau pahmet — sinaws, ar pilnu teešbu — semnekeem, ka tee mahntizigi, là tod ziti domahs, kad faku, ka pee mumus pat muishneeki — mahntizibu, wahrdoschanu sawā weetā erauga par itin derigu. Là kahda zeenmahte muhsu apgabola pahr grahwi lehldama bij ismesgejuje (fatimejuje) kahju. Pehz doktera suhtit, maksa naudas, tadehl prom pee puhtejas, lai atnahk. Wahrdotaja ari schehligai leelmahtei pateesi kahju paglahba un laikam wehl schodeen wesels.

Par semneeku mahju pirkhanu runajot. „Virulane“ rafsta: „Pehdejā laikā semneeku mahju pirzeju stahwollis palizis loti nedrofhs. Labibas augšana gadu pēbz gada pamašinajuſehs, bet semkopju iſdewumi un wajadſbas alasč̄ pawairojusčahs. Ir tee lauku gabali, kuri dauds weetās no ganibahm peetaifiti, palkuschi eewehrojami neaugligakli. Kad nu lauku augliba alasč̄ tā masinafees, bet mahju pirzeju iſdewumi un nastas atkal alasč̄ wairofees, kas tad nahlamibā lai noteek ar muhſu faijmeekeem un semkopibu? Kas lai noteek ihpaſchi ar muhſu semneeku mahju pirzejeem, us kuru mahjahm muischneeki paturejuſchi daschādas ihpaſchās teesbās few par labu, kas ir par leeleem ſchlehrſleem pec mahju eenehmumu pawairoſchanas? — Tagad rauga gan ar dauds linu fehſhanu un zitadi eenehmumus pawirrot un wajadſigo naudu pelnit; bet ar to wiſu newar wairs naudas truhkumu pahrſpeht. Daschās weetās, ihpaſchi tur, kur vee mahjahm flifta ſeme, jau tagad dauds mahju pirzejeem jabihſtahs no bankrota uu mahju paſaudeshanas; jo zauri tilkhanā top alasč̄ ſmagala uu truhziba un paradi wairojahs. Mahju zenaſ un nastas alasč̄ pawairojohs, taħs ir dauds leelakas nela mahjas ſpehj eeneſt. Tā tad redſams, ka mahju pirkhanu taħda wiħse, kā ta tagad noteek, nemaf til flawejama now, kā to zenſchahs eeteikt. Viħds ſhim ar pahrleezigu linu fehſhanu semneeku mahju pirzeji kahdu laiku ſpehja gan zauri kultees. Bet pahrleezigu linu fehſhana iſſuhza ſemi var dauds un neatdewa tai neko, taħeħl tad ari labibas augſhana pamaſinajuſehs. Bet ſemi pahrlabot mahju pirzeji neſpehj, taħeħl ka wiñus nospeesch ſmagas mahju paradu un zitaſ nastas wiñeem jazensčahs pirkhanas kontraktu libgumi iſpildit, zitadi wiſu paſpehle. Taħds ir muhſu maſo ſemkopju stahwollis. Kā war mahju pirkhanu wiñeem par fwetibū but, kad mahju zenaſ ir tik augſtas faſkuhwetas, ka mahjas newar wairs ne pirkhanas paradu prozentes eeneſt?“

Igaunijā, kā „Wirulanei” top no dauds pusēm weh-stīts, 30. augusts, jeb muļķu augstā Keisara wahrda deena tikuse wišur kā leela svehīku deena swineta. Ūs semneku mahju jumteem plihwinajuschees karogi, dauds weetās laudis sagohjuschi kopā, kur ar vee mahlstīgahm ugunim un mušķas koreem spehlejot tikusħas runas turetās, walsts himne un zitas vsefmas vseedatas. — „Kündja” topot wehl alasč Igaunijas pagastu faimneekeem bes apstelle-schanas pēcuhītīts. Bei daschi dabujot pa starpam ari „Araju”. Daschi suhtot eksemplarūs neattaišītus atpakaļ un tā tee maldotees no vīenās weetas ūs otru.

Noahrsemem.

Austro-Ungarija. Kahrtiba un attihisiba Ungarija daschā weetā wehl stahw koti semu. To nesen peerahdijis kahds atgadijeens pē nodoshanu peedshishanas Kapolnas

fahdschā. Kahdas deenās atpakał nodoschanas peedstnejā Johans Selejs paradits no diweem pandureem (schandarmee), dewahs us Kapolnu, aistwest no turreenes preeksj pahrdoschanas diwus wehrsches, kas nodoschanu parada deht bij apkihlati turreenes pagasta namā. Kapolnas eedsthwotaji par to bij loti faschutufchi un sem Toto un Tardi wadischanas sagatavojahs us pretestibu. Algainadamees, Selejs noschahwa ar rewolweru Tardi, kas tam usbruuka. No lausku pulka behgdamas, Selejs pehz tam glahbahs zuhlu stakk, lura durvis tas aistaikha. Tots gribaja uslaust stakkla durvis, bet ari tika noschauts. Nu usbruejt meta stakk pa logu degosches falmu kuschlus. Selejs schahwa pa logu preti, bet netrahpija. Pa tam bij usnemeera meetu atsteidsees kahds augstaks omata wihrs (kresla teefnesis) ar svehrinateem un diwi pandureem. Wina usaizinajums, loi laudis ißklihstu, netika pallausits. „Añnis pret afnim!“ laudis brehza. „Mehs winx dñshwu neatlaidisim. Ja tas fungs atnahzis glahbi blehchus, tad loi gahda, ka teek projam, komehr wehl to eespehj. „Schofuni mehs nokaufim mehs nokaufim!“ Krehsla teefnesis likahs fabaidetees un aissahja oftaukt saldatus, bet pandurus atstahja tur. Nu semneeki meta stakk kahdu dinamita patronu, kas teem bij. Schi tur sprahga un sadrogaja nodoschanu peedstnejam kahju. Nedsedamē tahdas breefmas, nelaimigais nonahwejahs pats zaur schahweenu mutē. Wina lihlis tika no laudim israuts ahrā, aplaupits un fadausits. Beidsot eeradahs saldati, bet fahdschā wisu atrada meerigi. Seleja lihlis tika atrasts zuhlu stakk. Atoni zilwelki tika apzeetinati un nowesti us Misfholzu, kur tihs teefatti.

Presburgā (Ungarijā), 29. (17.) septbr. Sche noīka brefmigas nekahrtibas pret Schihdeem. Dauds Schihdu boschū isslaupitas. Schihdi bareem behg is pilsehtas. Burgomeistrs un schandarmi tisa neewati. Karaapēhs iſklihdinaja pulsus ar bajonetem. Dauds apgeetinatu.

Hollandija. Rudsu zena Hollandijā stipri krituse zaurlēelu partiju peedahwaſchanu uz Kreiwijsas Melnās juhras pīstāhm. Vēbz tam rudsu zena krituse ari Kēlnas pilſtehtā, kas ir leelakā labibas tirguš weetā preelsch Widus-Wahzijas. Tas heidsot darijīs eespaidu ari uz labibas zenahm Berline.

Franzija. Republikas presidents Grewi naw ihisie Gambeta draugs, tadehk fa shis pehdejais dsenahs pehz republikas presidenta krehsla. Presidents Grewi, ka sinams, pehz Franzijas valsts pamata likumeem eezelts par republikas presidentu us 7 gadeem, no kureem tagad jau tel zeturtais gads. Pehz fawa amata laika nodishwochanas presidents Grewi wehlahs no jauna tilt eezelts fawā tagadejā amata, bet preeskā tam Gambeta wixaam zelā. Padakai Grewi ari bikhstahs, fa zaur partiju strihdeem neiszeltos tahiđi julkumi, kas winu pēspesītu, alkahptees no amata eepreeskā likumigā laika notezefchanai; bet tas waretu weenigi notiķt tad, ja tāhda partijs ar waru gribetu Gambetu uszelt par presidentu. No zita kandidata presidentam Grewi naw jabiħstahs. Kamehr Franzijai pilnigs ahrejs meers, tamehr tāhda krihse newar iszeltees, jo weenigi tad Franzuschi eerauga Gambetu par wajadfigu, ja Franzijai nahktos parahdit spehżigu politiku us ahreeni. Tadehk presidents Grewi ir til stiprā ahreja meera draugs un peekrift tāhdeem ministreem, kas negrib eejauktes hailingas ahrejs leetās. Gambeta turpretim aissħaww duħfħigun spehżigu politiku us ahreeni. Presidents Grewi tadehk ari stipri tam pretojahs, fa Gambeta tiltu eezelts par ministru preeskħneku, jo tad wijsħi weegli waretu eewilkil Franziju ahrejs strihdōs. Bes tam Gambeta eezelsħana par ministru preeskħneku presidentam Grewi wehl tadehk nepatiħlaka, fa wijsħi patx blakus Gambetam pawisam bes swara. Kamehr waldbiħas groschi wahjaku ministru rokās, tamehr presidents Grewi waldbiħas leetās war stiprakti liħbsrunat. Zaur Gambetu turpretim wijsħi pilnigi tiek aptumfshots. Ka sinams, Gambeta zeribas pehdejā laila aktal fahlusħas augt. Tagadejā Dillerkla ministerija stahw stipri us Gambeta pukses. Kahdu laiku atpakał ministru preeskħnekk Dillers bij ißlaidrojies, fa wijsħi rudent pehz tauta weet-neelu fapulzes fanahħħas pagħrefschot preeskā fawas politikas skaidru u stiżżejjeb spreedumu, un ja fapulze tam

issafizshot neustizibū, tad wiñsch lischot presidentam preefchā, isprast no Senata tautas weetneeku sapulžes atzelschanu. Tagad nu siro, ka republikas presidentam Grewi efot ar senalo ministru vrelefchneeku Freisine un ziteem partiju wadoneem bijusčas farunas, kurās tizis nospreests, ar wiñu spehku pretotees Gambeta partisas zenteeneem. Ja ministru preefchneeks Diklerks pagehreshot no republikas presidenta tagadejabs tautas weetneeku atzelschanu, tad presidents nodoma atraudit tahdu pagehrejumu. Saprotaim, ka Diklerka ministerijai tad wajadseru atkāptees. Tadehē minetās farunas pēc presidenta Grewi ori tulit tizis ap-spreests, kas lai eestahotos wiñas weetā. Efot nodomasu-fchi, eezelt par ministru preefchneeku Brisou, kas tagad tautas weetneeku sapulžes presidentis. Brisona ministerijā par ahrleetu ministeru eestahotos senakais ministeru preefch-neeks un ahrleetu ministris Freisine. Bet tā la tahdai ministerijai stahwetu preti neween fonsermatimē iek mo-

